

SZOLNOK-DOBOKA.

P. II. 932

TÁRSADALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKAVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

A SZERKESZTŐSÉGI IRODA

a Széchenyi-utcában van.

Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem vétetnek tekintetbe.

Kéziratok nem adatnak vissza.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy egész oldal hirdetés ára 48 kor. Ennél kevesebb aránylag számítatik.

Nyilttéri cikkek garmondsora után 60 fillér fizetendő.

Hivatalos óra: d. u. 2—3-ig és 6—8-ig.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 kor.

Fél évre 6 kor.

Evnegyedre 3 kor

Egyes szám ára 24 fillér.

Községeknek előfizetve egész évre 10 korona.

Az év programja.

Nem a legkedvezőbb körülmények, de annál kedvezőbb auspiciumok között kezdődik az új esztendő.

A gazdasági helyzet évek hosszú sora óta nem volt ilyen nyomott. Minden időben panaszkodtak az emberek, ez már benne van ennek a pénzzel és pénzért élő kor-szaknak a pszichológiájában, de olyan közvetlen közelből tapasztalható nagy oka már régóta nem volt a panaszoknak. Hisz inség dul az ország számos részében!

Hogy mi mégis kedvező auspiciumok-ról merünk beszélni, arra is nagy okunk van. Erősen bizakodunk gazdasági állapotaink kedvező változásában.

Jobb búzaarat várunk. A két világrészben dúló nagy háboru fölemésztette az amerikai gabonarakarát nagy részét s ha a háboru még tart, aratáskor már nem lesz búzafölöslege a világnak. Nem kell tehát prófétai tehetség annak megjósolására, hogy az idén, de még jövőre is drágábban fogják fizetni a búzát s ebből kifolyólag a többi terményeket is.

A másik nagy ok, amiben bizakodunk, az, hogy az idén mégis sikerül majd valahogy nyélbe ütni a kiegyezést vagy pedig széjjelszakítani. Nagyon ártalmas mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari életünkre ez az ideiglenes se ide, se oda állapot s joggal várhatja az ország, hogy ebben az esztendőben véget érjen. De akárhogy is lesz, az az egy föltétlenül bizonyos, hogy a kiegyezés válsága tovább már nem halasztható. Mert ez az ideiglenes állapot megbénítja az ország gazdasági erőit. Sem új pénz

nem jön be hozzánk, se vállalkozási kedv nincsen — mert kiegyezés nincsen.

Az idén azonban előreláthatólag el fog dőlni e nagy kérdés jobbra vagy balra s akkor a rendes kerékvágásba kerülünk.

Inségtörvény volt az utolsó, melyet az elmúlt esztendőben a törvényhozás elfogadott. Szól pedig ez a törvény egy 400000 koronás kölcsönről, melyen közútakat fognak építeni. Nem égető állami szükség e közútak építése, nem azért készült a törvény, hanem azért, hogy ezen munkálatoknál azoknak a munkásoknak adjanak tisztességes kenyerkeresetet, a kiket máskülönben az éh-fusz tizedelne meg. A javaslat — Hegedüs Sándor műve — egyhangú lelkesedéssel szavaztatott meg.

Nem szabad elsiklanunk e tény felett, mert a minő nemes és humanus az okadatlansága ennek a 400000 koronás új kölcsönnek, olyan messzekiható jelentősége van nálunk munkáspolitikai és nemzetgazdasági szempontokból. A törvényhozás ezzel elismerte, hogy egyik kötelessége a munkanélküliekről való gondoskodás.

Nem új igazság ez. Francia- és Angolországban, sőt még Oroszországban is régóta ismerik a köznyomor enyhítésének eme törvénybe ígatott módját. A humanizmus és a polgárjog szempontjából csak öröndetes, hogy a munkanélküliség jogának elismerése tekintetében is utóértük a művelt nyugatot.

A most megszavazott inségmunka az egész télen át fog tartani s ha elfogy a 400000 korona, valószínű, hogy megbovítik az összeget. A kezdődő esztendőnek ez az inségmunka elsőrangú eseménye a proletá-

rok joga a humanizmus tekintetében. Csak az a fő, hogy most már minél hamarabb, néhány nap alatt induljon meg az éhes emberek foglalkoztatása.

Amikor a törvényhozás új humanus alkotásairól van szó, nem szabad megfeledkezni a gazdasági munkások pénztáráról, mely a megfelelő törvény értelmében most új évkor lép életbe. Eredeti magyar alkotás ez a nagyszabású reform, mely hivatva van jótékonyan átförmálni a mezőgazdasági munkásoknak, ennek a legnépesebb magyar munkásszótálynak sorsát. Sehol a külföldön nincs példa egy ilyen intézményre, mely ha beválik, milliók válláról fogja levenni a szegénység súlyosabb gondjait. Minden város és község hatósága és lakossága a legmelegebben pártolja a helyi pénztár szervezését, mert ritkán nyílik alkalom hazafiasabb és közhasznúbb munkálkodásra, mint ezen alkalommal. Minden attól függ, hogyan vezetjük be ezen újítást, a siker abban rejlik, hogy bizalmat tudunk-e kelteni a népben a gazdasági munkáspénztár iránt. Ez lesz az egész nagy munkában a legnehezebb részlet, mert a nép természeténél és sanyaru sorsánál fogva gyanakvó és bizalmatlan. S ha nem tudjuk a bizalmat fölébreszteni, jó időre eldől a pénztár sorsa.

Ilyen szép reményekkel és nagy tervekkel indul Magyarország az új év felé.

— Szenteltetett törvények. A hivatalos lap hét új törvénynek a szentesítését közli, amelyek publikálásukkal egyttal életbe is lépnek. Ezek a törvények: Az öntöző társulatokról és a közérdekű öntöző csatornákról szóló t.-cikk; a három hónapos indennitit megállapító t.-cikk; a horvátországi provizóriumról szóló t.-cikk; a Horvátországba való állatkivitelről intézkedő t.-cikk; a beruházásokról szóló t.-cikk; a jelzőlogógyűletek bélyegmentességéről

„A Szolnok-Doboka tárczája.”

A Gárdonyi Géza havi részletei.

Most, hogy a piacon már javában árulják az egyetlen kelendő magyar könyvet: a kalendáriumot, érdekes elmondani azt a vidám történetet, mely pár évvel ezelőtt Gárdonyi Gézával, a kitűnő novellistával megesett.

Gárdonyi Géza tudvalevőleg afféle enciklopédikus elme: elbeszéléseket és költeményeket ír, szennációt kelt egy történeti regényével, természettudományi megfigyelései sok szakbeli tudóst megszegyenitenek; gyermek meséi, tréfás mókái általános népszerűségnek örvendenek a kis emberek világában. Göre Gáborját pedig a legutolsó magyar faluban is szeretik, olvassák és megkaczagják.

Senkise csodálkozhatik hát, hogy Gárdonyi Géza egy szép őszi napon szennációs könyvvel lepte meg a magyar olvasóközönséget: egy olyan kalendáriumot fundált ki, melyet mindenki kétezer esztendeig használhat. Nem kicsiség, t. olvasó, ha az ember ötven krajczárnyi kiadás után elegendetten így szólhat magában:

— A kalendáriumnak tehát elvettem volna a gondját. Istennek hála, kétezer évig nyugodt lehetek . . .

A naptárt nagyon megbámulták a könyvesboltokban, a publikum szívesen leszurta az ötven krajczárt s Gárdonyi Géza derűlten élvezhette

zseniális munkája hatását (ámbar akadt egy-egy skeptikus elme, aki a könyv lapozgatása közben megvakarta a fejebuját s aggódva így morfondált magában: Háttha előbb halok meg, semmint a kalendárium lejár?), mikor valamelyik reggel egy zöldhajtókás pénzügyőr csöngetett türelmetlenül a lakása ajtaján.

— Kit keres? — kérdezte Gárdonyi Géza barátságosan.

— Gárdonyi Géza íróművész urat, felelte a pénzügyőr.

— Én vagyok. És szabad tudnom, hogy milyen lehetek a szolgálatára?

A fináncz erre egy hivatalos idézést adott át a kitűnő írónak. Az idézést az adófelügyelő írt, szigorúan elrendelven, hogy Gárdonyi két nap lefolyása alatt jelenjék meg az adófelügyelő színe előtt.

Az író kissé megdöbbenve nézett a pipatoriuma felé, (nem lehet tudni, hogy nem akadt-e valami gaz denuncziás?) de a mondott napon pontosan beállított abba a hivatalba, melyet az idézés megjelölt. Rövid másfél órai várakozás után szerencsésen be is jutott a hatalmas ur elé, aki a főváros adóügyeit intézi.

Gárdonyi illedelmesen bemutatkozott, mire az adófelügyelő unott arczzal tekintett föl rengeteg íráscsomói közül.

— Hja, ön az? — mondta a szigorú úr ásitva. Azért hívtuk, mert egy kis fizettséget kell majd teljesítenie az adóhivatal pénztárában. Ha akarja, át is adom a czédulát . . .

— Szabad tudnom, hogy micsoda fizetséget?

— A kalendáriumokról van szó, a miket uraságod kiadott. Az illeték ugyanis több valamivel annál, mint a mit uraságod már lefizetett . . .

— Hát mennyit kell még fizetnem? — kérdezte Gárdonyi Géza bosszusan.

Az adófelügyelő föltette a pápaszemét, egy darabig keresgél az írásk között, aztán hanyagul, álmosan így szólott:

— Mindössze 479760 forintot.

Gárdonyi megdöbbenve kapaszkodott meg az íróasztalba (egy percig azt hitte, hogy az adófelügyelő akut idegrohamot kapott) aztán gépiesen dadogta:

— Hogy méltóztatik ezt érteni?

— A dolog nagyon egyszerű, — felelte az adófelügyelő nyugodtan. Uraságod egy kalendáriumot adott ki, mely a saját bevallása szerint kétezer esztendeig használható. Mint tudja, minden egyes naptár után a kincstár hat krajczárnyi bélyegilletéket szed. Ugy ám, de a naptárilletékek csak egy évi használatért van megállapítva, s ha az uraság naptárát kétezer évig használják, hát mindegyik évért külön jár hat krajczár. És minthogy a naptár négyezer példányban jelent meg . . .

Gárdonyi kísérletet tett, hogy közbevágjon, de az adófelügyelő erőiesen folytatta:

— 4000 × 6 az összesen 24000 krajczár vagyis kétszáz és negyven forint. Szorozza meg ezt a számot kétezerrel s eredményül négyszáz nyolcvanezer forintot kap. Minthogy azonban az első évi illetéket szabályszerűen lefizette, a hát-

szóló t.-ezikk; és végül a runna-elenéki helyi érdekű vasútról szóló t.-ezikk.

— **Gyógyszer árváltoztatás.** A m. kir. belügyminiszter 119158. számú valamennyi törvényhatósághoz intézett körrendeletével gyógyszerár-szabványi függeléket adott ki, miután újabb időben egyes gyógyszerek árai a kereskedelemben jelentékenyebb változást szenvedtek s így szükségessé vált az 1899. évi 114639. sz. a. kelt körrendelettel életbeléptetett gyógyszerár-szabványban felsorolt egyes gyógyszerek árengedéseinek a tényleges viszonyokhoz mért megváltoztatása. Felhívjuk a vármegyénk területén lakó összes orvosok, állatorvosok és gyógyszerészek figyelmét az újonnan kiadott gyógyszerár-szabvány-függelékre, mivel az ebben megszabott árak az 1901. évi január hó 1-én életbe léptek.

— **A dögterek nem használhatók termelésre.** A földmivelésügyi m. kir. miniszter állategészségügyi felügyelő jelentéséből arról értesülvén, hogy egyes községek a dögtereket emberi s állati eledelül szolgáló termények termelésére is használják, a törvényhatóságokhoz intézett rendeletével felhívta a hatóságokat, hogy a törvényhatóság területén létező dögtereken esetleg fennálló ezen helytelen gyakorlat mielőbb megszüntetessék és hogy a dögterek rendeltetésükhöz képest csakis kizárólag állati hullák eltakarítására használtsanak fel, mert a dögterek talaja a ragadós betegségben elpusztult állatok hulláinak elcsúszása következtében úgy az emberek, mint az állatok egészségére veszélyes betegségek csiráival vannak befertőzve és így a dögterek talajában termelt széna és egyéb termények fertőző betegségek terjesztőivé válhatnak.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Az új esztendővel** új időjárás következett be. Az időpróféták, a kik csodás leleménnyességgel jósolják meg a világnak — a mi nem lesz, azt híresztelték, hogy emberemlékezet óta nem volt olyan enyhe telünk, mint a milyennek ez megmarad. De csalatkoztak. Már az új év első napján erősen hullott a hó. Ezt eleinte csak tréfának vettük, mint annyi jámbor kísérletet, mely a télen dugába dőlt. Ez a kísérlet azonban nem maradt meddő próbálkozás. Addig hullott sűrűn a hópehely, hogy már az év második napján szép, csillogó hóréteg borította a földet. A harmadik napon jött a hideg, süvítő szél s vele karöltve a fagy, mely bilincsekbe verte a természetet.

Tehát a mit annyira óhajtott már az ember, egy kis jó teler, megjött. Fehér hóvilág, kemény fagy uralja a helyzetet.

A politikai új év is meghozta a maga gyümölcseit. A szokásos gratulációk nyomán ez alkalommal is sok igazság hangzott el, hol egyszerű szavakban elmondva, hol szóvirágokkal fűszerezve.

Legnevezetesebb a miniszterelnök beszéde, ki a szabadelvüségéről melegen és költői szárnyalással szólt, megkapó hasonlatokkal magasztalva a liberalizmust, mely a nemzeti erőgyűjtésnek és

ralék most már nem több, mint mindössze 479760 forint. . .

-- És ön azt kívánja, hogy a pénzt még ma délelőtt lefizessem?

Az adófelügyelő jóindulattal intett:

— Ha a fizetés netalán nehezebbé esnék — mondta nyájasan — megadom önnek a részletfizetési kedvezményt. Fizessen minden hónap elsején 39000 forintot s akkor egy év alatt az egész kötelezettségének eleget tesz. . .

Gárdonyi, akiben akkor már felülkerekedett az ő ismert, szelid humora, hálásan meghajolt az adófelügyelő előtt:

— Ha szabad egy kis szívesseget kérnem, mondjuk, hogy csak 35000 forintot fizetek havonként. Többre jelenleg igazán nem vagyok képes. . .

Az adófelügyelő elfogadta az ajánlatot (lám, hogy az ördög nem oly fekete, a milyennek látszik.) Gárdonyi pedig nyugodtan távozott. Lefizette-e már az egész illetéket, nem tudom, de tekintve, hogy az írók már IV. Rhamszesz óta rossz fizetők, az is lehet, hogy egy-két részlettel még hátraléka van.

Szomaházy István.

A távolban.

Óh jöjj haza drága feleség!

A szabadság nem kell már nekem.

Az üdvökben volt részem elég:

Hosszúra nyúlt legényéletem.

Házasságunk nincsen kötve rég,

És ki tudja soká tart-e még!?

nemzeti haladásnak egyetlen helyes politikája. Sajnálatlalt látja, hogy az osztrák politikai helyzet nem gyógyult ki betegségéből s a bizonytalanság szürkülete ül a szomszéd láthatáron. mindazonáltal a béke napfénye ott is megérleli a maggyümölcsseit. Kijelentette, hogy a míg a hatvanhetes alkotás nagy motivumai fennállanak, végzetes hiba volna ezt a helyzetet a közjogi alapfelvetésével súlyosbitani.

Nem akarunk politikai nézeteket koczkatatni, mindazonáltal a politikai új évet mint egészségest, áldást hozót kell hogy üdvözljük.

Igaz, hogy több évi pangás a kereskedelem és ipar terén, több rossz esztendő a mezőgazdasági életben hátravetette a nyugodt fejlődés processzusát; de a ki a multak tanúsága előtt nem akarja szemét behunyni, lehetetlen, hogy ne lássa minden téren a haladás rohamosságát, a nagy kibontakozást, a nemzeti irányban való erős munkálkodást.

E nagy czélok megvalósítására törekszik ma az egész magyar sajtó, s mi is, mint annak egy parányi része, a munka jegyében indítjuk utnak e számmal *lapunk huszonhatodik évfolyamát*, kérve az olvasó közönséget, hogy azt minél rokonszenvesebb támogatásban részesítse. Boldog új évet kívánunk!

— **Az ő-esztendőt** a róm. katolikusok nagy hitbuzgósággal zárták be. Több mint 250 egyén gyönt és áldozott Szilveszter éjszakáján. Éjjeli 12 órakor nagy mise volt a Szt. Ferencz-rendiek templomában, melyet *Kozma Döme* zárdafőnök mondott ünnepi segédlettel.

— **Eljegyzés.** *Paul* Sándor letkai gör. kath. tanító és birtokos eljegyezte *Pintye* Veronka kisasszonyt Komlós-Ujfaluban.

— **Deés város** a magy. kir. földmivelésügyi miniszter felhívása folytán az 1900. évi XVI-ik törvényczikk alapján alkotott gazdasági munkás- és cselédségélpénztár alapító tagjai sorába 50 korona díjjal belépett.

— **Uj virilis.** Deés város képviselőtestületében virilis jogon az idén a Szt. Ferencz-rendi szerzet deési társházát *Kozma Döme* zárdafőnök fogja képviselni.

— **A szamosvölgyi vasut forgalma** az 1900. év december havában következő volt: Elszállított 33757 utas és 14909 tonna fizetőáru. Ezen szállításból bevételzetetett 40045 korona a személyszállításból és 74334 korona az áruszállításból, összesen 114379 korona. Az 1899. év decz. havában az összbevétel volt 105022 korona, tehát mult év december havában a bevétel 9357 koronával emelkedett. Az 1900. évben az összes bevétel volt 1496225 korona, az 1899. évben pedig 1419242 korona, tehát az 1900. évben a bevétel 76983 koronával kedvezőbb volt.

Nem nyújt nekem már az örömet,
Ha kaczer nő mosolyog felém;
Szeme lángol, ám szíve hideg,
E világtól búcsut vettem én.
Búcsut vettem szinte jól esett
Elhagyni e hamis életet.

Ha mi néha összezördölünk,
Nem táplálunk soká haragot;
Lobbanékony — ámde jó szívünk
Szeretsiben összeolvadt.
Úgy is kell, hogy a házasságok
Mindhaláláig egyek legyenek!

Házasság az élet tükre,
Mely nem szépít és nem hizeleg.
Mi fellengőst a nő képzele,
Eloszlik, mint könnyű fellegek,
Az életben szegény s gazdagok
Küzdés árán lesznek boldogok.

Mi is küzdünk bátran, vidáman,
Boldogságunk most van kezdetén;
Ne keressük azt a világban,
Hanem házunk kicsiny tűzhelyén.
Rajtunk áll, hogy boldogok legyünk,
Ha megvédjük tisztán tűzhelyünk.

És ha látjuk mások könyeit,
Azt se nézzük tétlen szótlan,
Boldog az, ki szenvedőn segít
Kincse: nyugodt öntudata van,
Óh jöjj haza, jöjj egyetlenem!
... A távolban én is könyezem!

Béni Vilmos.

— **Ragadozó állatok irtása.** *Maléter* Zoltán deési lakosnak, mint a Deés városával határos Szekeres-Törpény és Kis-Somkut községek vadászterületei bérliójének kérésére városunk képviselőtestülete hozzájárulását adta, hogy az említett vadászterületeken elszaporodott ragadozó és kártékony vadak mérgezéssel irthatók legyenek.

— **Vásáráthelyezés.** *Gr. Bethlen* Pál rettegi vásárljog-tulajdonos Retteg községben évenként július hó 9, 10 és 11-én tartatni szokott országos vásár idejének az 1901. évtől kezdve jövőre július hó 10, 11 és 12-ére állandólag leendő áthelyezése iránt akar folyamodni. Ezt megelőzőleg a szomszédos vásártartásra jogosult községek beleegyezését kérte. Városunk képviselőtestülete a mult év végén tartott közgyűlésében a vásár tervezett áthelyezésébe beleegyezését megadta.

— **Gazdasági előadás** lesz ma Baczában az állami iskolában. Előad *Biró* István a trágyáról és *Molnár* Dénes a búzatermés emeléséről. A legközelebbi előadás január hó 20-án lesz, ugyancsak Baczában. *Biró* István a mezőgazdasági törvényeket ismerteti, *Molnár* Dénes pedig a kukoricatermelésről fog értekezni. Ugyancsak január 20-án lesz Deésaknán és Viczében is előadás. Deésaknán *Csiki* Elek a szarvasmarha-tenyésztésről, *Voith* Simon pedig a növénytermelésről; Viczében, január 20-án *Székely* Sándor a ragadós állati betegségekről, *Szemmáry* József a növénytermelésről fog értekezni.

— **Ujévi üdvözlések** megváltása czimén a deési kereskedők 50 koronát ajándékoztak szegény tanulóknak felruházására. Az izraelita nőegylet czéljaira szintén 50 koronát. Az izr. hitközség, valamint a nőegylet elnöksége e sorokban fejezi ki köszönetét e kegyes adományért.

— **Nyilvános köszönet.** Ujévi üdvözlés megváltása czimén szívesek voltak utólagosan az *Erzsébet* leányárvaház részére *Dapsy* Frigyesné és *Telegdy Róth* Pálné 2-2 koronát, *Ujváry* Károly deési szolgabíró 4 koronát adakozni; a deési kereskedők pedig a szokásos újévi üdvözlés és ajándékozás megváltása czimén az *Erzsébet* leányárvaház részére 50 koronát juttattak kezéhez. Fogadják e nemes szívű adakozásért hálás köszönetemet. Deés, 1901 január 3-án *Tüzes* Kárácsnóné, nőegyleti elnök.

— **Gratuláló czipészinasok.** Az új év olyan dátum, mely a jó kívánságoknak van szentelve. Ilyenkor fel szokták keresni egymást a rokonok, a jó barátok, az ismerősök. A kéményseprőnek, az éjiőrnek privilegiuma van a gratulációra, jó ismerős-számba mennek. A cigánygyerekek a kora reggeli órákban szintén szívesen látott vendégek, mert tudvalevőleg ők szerencsét szoktak vinni a házhoz (feltéve, ha valami kezük ügyébe nem akad). Ezek tehát mindannyian hivatásos gratulációsok, kiknek jogczimét szentesítette a gyakorlat. Az idén azonban a gratulációsok száma ismét gyarapodott a czipészinasokkal. Egész csoportokban keresték fel az egyes házakat, nem válogatva az ismerős és nem ismerősök között. Vezetőjük arczátlan vigyorgással vágta ki a gratuláló jegyet, mely szerint: Kneip Efraim tanoncza boldog új évet kívánnak egy kis borralaló ellenében. Ez már nem járja.

— **Nyilvános köszönet.** A bethleni kisedővoda kárácsnyfája javára a bethleni Casino által rendezett két thea-estélylyel Gajzágó Vilmosné 3 nagysága gyűjtése folytán a perselybe begyűlt szíves adományok 8 korona 60 fillért tesznek ki. Ezen kívül még adakoztak: gr. Bethlen Andrásné 40 koronát, gr. Bethlen Pálné, Bethlen községe, bethleni takarékpénztár, bethleni múmalom 10-10 koronát, *Biró* Gyuláné, *Gyárfás* Albertné, *Lichtenstein* Juda, *Otilie* Mathias, *Márk* Ida, *Nagy* György, *Reithoffer* Ferenczné, *Strodel* Józsefné 2-2 koronát, *Boros* Árpádné, *Flóth* F. Adolfné, *Fischer* Elekné, *Gramm* Gyuláné, *Hunyadi* Dezső 1-1 koronát, *Kreca* László 80 fillért, *Groszmann* Mihály 40 fillért, összesen 110 korona 40 fillér; Gajzágó Vilmosné almát, *Iffteits* Józsefné diót, *Kégli* Lajos czukorkát. Fogadják a nemes szívű adakozók, kik lehetőségessé tették, hogy sok tázó gyermek részesülhetett meleg ruha, czipő s más ruhaneműekben, a gyermekek s magam nevében szóló hálás köszönetemet. Bethlen, 1901. jan. 1. Benkő Anna, áll. óvónő.

— **Építkezések a mult évben.** Deés város tanácsa a napokban állította össze a mult évi építkezések kimutatását a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara czéljaira. Ezen kimutatás szerint a város területén a mult évben 33 új és toldalék építkezést jelentettek be, majdnem mindannyi kisebbrendű lakóház és melléképület. Kivételt csakis a gör. keleti egyház alig megkezdett temploma képez, mely nem annyira méretei, mint inkább rendeltetésénél fogva tér el a többi.

Mérleg-számla.										Teher.	
Vagyon.											
48	Pénztár számlán	25312	81			1	Részvénytőke számlán	200000	—		
45	Felszerelés	7668	—			6	Tartalék	20000	—		
49	Jelzálog	137052	—			54	Nyugdíjalap	18074	49		
24	Letét értékpapir	63420	—			40	Betét	935097	67		
52	Giró	1224	31			25	Óvadékok	63420	—		
56	Váltó	1348255	33			26	Átmeneti tételek (tőkekamatadó)	2013	78		
13	Saját értékpapir	59940	—			28	Átmeneti kamat (előre vett kamat künn levő követelések után)	5502	30		
47	Folyó	40167	10					416818	66		
38	Óvási költségek	227	09			27	Visszleszámított váltó	16	—		
58	Bánatpénz	66	—			34	Osztalék	48	29	1660991	19
37	Ingatlanok	2289	—			57	Jótevény adományok			27918	45
18	Átmeneti kamat (értékpapirok 1900. évi jövedelme)	3288	—				Egyenleg				
				1688909	64					1688909	64
Deés, 1900. évi december hó 31-én.											
Gaál István, s. k. pénztárnok.		Kühbacher Ferencz, s. k. vezérigazgató.		Vékony Ferencz, s. k. ig. elnök.		Demeter Béla, s. k. ig. tag.		Demeter Lajos, s. k. főkönyvvezető.			
Kiss János, s. k. ig. tag.		Klärmann Adolf, s. k. ig. tag.		Nik Ferencz, s. k. ig. tag.		Tüzes Jenő, s. k. ig. tag.					
Ezen mérleg-számlát a kereskedelmi törvény XXXVII. t.-cikk 4. fejezet 199. §-a szerint az üzleti fő- és segédkönyvekkel összehasonlítván, mindenben megegyezőknek és helyesnek találtuk. Deés, 1900. év december hó 31-én.											
László József, s. k. f. b. elnök.		Dr. Kováts Sándor, s. k. f. b. tag.		Haragay Emánuel, s. k. f. b. tag.		Ferenczy Endre, s. k. f. b. tag.					
Veszteség- és nyereség-számla.										Követel.	
Tartozik.											
53	Üzleti költség számlán	3381	28			43	Kamat számlán	110502	95		
55	Személyzetilletmény:					59	Értékpapir kamat	3288	—		
	a) Tisztviselők fizetése	10541	24			51	Jutalék	8565	52	122356	47
	b) „ lakbére	2000	—								
	c) Igazgatóság fizetése	3400	—								
	d) F.-bizottság fizetése	1600	—								
	e) Jogtanácsos „	400	—								
		17941	24								
14	Házbér	1020	—								
27	Visszleszámított váltókamat	26046	60								
50	Betétkamat	37054	37								
20	Tőkekamatadó	3741	85								
21	Adók	5114	16								
31	Bélyegilletékek	116	96								
45	Felszerelés és fentartás	21	56	94438	02						
	Egyenleg			27918	45						
				122356	47					122356	47
Deés, 1900. évi december hó 31-én.											
Gaál István, s. k. pénztárnok.		Kühbacher Ferencz, s. k. vezérigazgató.		Vékony Ferencz, s. k. ig. elnök.		Demeter Béla, s. k. ig. tag.		Demeter Lajos, s. k. főkönyvvezető.			
Kiss János, s. k. ig. tag.		Klärmann Adolf, s. k. ig. tag.		Nik Ferencz, s. k. ig. tag.		Tüzes Jenő, s. k. ig. tag.					
Ezen veszteség- és nyereség-számlát az üzleti fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és helyesnek találtuk. Deés, 1900 december 31-én.											
László József, s. k. f. b. elnök.		Dr. Kováts Sándor, s. k. f. b. tag.		Haragay Emánuel, s. k. f. b. tag.		Ferenczy Endre, s. k. f. b. tag.					
Igazgatósági jelentés.											
Mélyen tisztelt közgyűlés!											
Negyedik üzletévünk eredményét előterjesztve, a mint a részvényes tagtárs urak a betérjesztett zárszámadásokról s az Önök részére betekintés végett felfektetett leltárból meggyőződhetnek, az üzlet örvendetes gyarapodásáról számolhatunk be minden irányban, ambar alapszabályaink azon szigorú rendelkezését, melyben üzletkörünk megállapittatott, a legnagyobb lelkiismerettel tartottuk be s betétek elfogadásán, váltó-, jelzálog- és értékpapir-fedezettel nyujtott folyó számlai kölcsönök elhelyezésén, továbbá értékpapir- és pénzváltó-üzleten kívül semmifele üzlettel nem foglalkoztunk, tehát a szigorúan vett takarékpénztári üzletkör medrében vezettük intézetünk ügykört.											
A mint a mellékelt forgalmi kimutatásból látható, 1899-hez viszonyítva:											
Betét számla 182445.53											
Jelzálog „ 28415.—											
Váltó „ 138162.63											
gyarapodást mutat.											
Az évi összes forgalom 15310678.70 koronát tesz ki.											
E számadatok kétségtelen bizonyítékai annak, hogy vármegyénkben mily fontos közgazdasági tényezővé fejlődött intézetünk — és annak, — hogy a közönség részéről mily bizalomnak örvend. Ez okból kifolyólag úgy városunk, mint vármegyénk képviselőtestülete a jövő 1901. évre intézetünket felvette azon intézetek sorába, melyben közpénzek elhelyezhetők.											
A jelzálog-üzletet czélzatosan nem fejlesztettük erő-ebben, inkább a váltóleszámitolásra fektettünk súlyt, mert szem előtt tartjuk, hogy tőke elhelyezésünk lehetőleg mobil legyen.											
Visszleszámitolási hitelünk ez év folyamán ujlag tetemesen emelkedett, úgy hogy a szükségletünket többszörösen meghaladja, összesen 12 tekintélyes pénzintézettel vagyunk összeköttetésben. Üzletelveink szerint azonban váltóinkat nagy részben tárczán tartjuk és állandóan körülbelül csak 400000 koronát forgatmányozunk, ennélfogva tekintettel sokoldalú összeköttetésünkre, a piacz viszonyaihoz képest elég előnyös kamatlábbal dolgozhatunk.											
Alapszabályaink értelmében évenként tiszta nyereseményünk legalább 5%-át tartozunk a tartalékalaphoz csatolni, tehát azon kedvező helyzetben vagyunk, hogy 27918.45 korona tiszta jövedelmünkből 12%-on felüli osztalékot adhatnánk, mindazonáltal azon javaslattal járunk a közgyűlés elé, hogy üzleti elveink és intézetünknel bevett szokás szerint,											
mint a megelőző években, az idén is alaptőkének 5%-ának megfelelő összeg, azaz 10000 korona tétessék tartalékalapra s csak 8% fizetessék osztalékul.											
Ebből kifolyólag nyereseményfelosztási javaslatunkat következőkben vagyunk bátrak a mélyen tisztelt közgyűlés elé terjeszteni:											
Adassék:											
a) tartalékalapra 10000.—											
b) 5% nyugdíj 1395.92											
c) jótevény adományokra 522.53											
d) 1000 db 200 kor. névértékű részvény után 8%, azaz darabonként 16 korona osztalék 16000.—											
összesen 27918.45											
E helyen bátrak vagyunk megjegyezni, hogy igazgatóságunk és felügyelő-bizottságunk tiszteletdíjai alapszabályaink értelmében fizetesként, amint a veszteség- és nyereség-számlán látható, személyzetilletmény számlán lettek elszámolva.											
A szelvények beváltása jelen gyűlést követő naptól kezdődik.											
Jelentésünket ezekben megtéve, az intézet érdekében kifejtett ügybuzgóságért elismerésünket fejezzük ki úgy a vezérigazgatónak, valamint a tisztviselői karnak és részükre, valamint a felügyelő-bizottság és magunk részére a szokásos felmentvény megadását kérjük.											
Tisztelettel: az Igazgatóság.											
Felügyelő-bizottság jelentése.											
Mélyen tisztelt közgyűlés!											
Van szerencsénk tisztelettel jelenteni, hogy a mai napon kelt zárszámadást a kereskedelmi törvény XXXVII. t.-cz. 4. fej. 199. §-a értelmében felvett és tételről-tételre átvizsgált leltárral, továbbá az üzleti fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és azt a valóságnak megfelelően mindenben helyesnek találtuk.											
Ennélfogva a tekintetes igazgatóság itt felsorolt jelentéséhez z nyereseményfelosztási javaslatához mindenben hozzájárulunk.											
Úgy az évközben, valamint a zárlat alkalmával megejtett rovan-csolásoknál az üzletvezetés és kezelés körül a legnagyobb pontosságot és jelentékeny fejlődést tapasztaltunk.											
Felmentésünket kérve, maradunk											
Deés, 1900. évi december hó 31-én.											
tisztelettel:											
a felügyelő-bizottság.											

Sz. 1303—1900.

1—1(5)

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a nagy-szebeni kir. törvényszék 1897. évi 3892. sz. végzése következtében Dr. Mihály Tivadar deési ügyvéd által képviselt, a n-szebeni „Albina” takarékpénztár javára, Retteg Simay Viktor és neje ellen 83 K. s jár. erejéig 1900. évi december hó 6-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 1071 koronára becsült következő ingóságok u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a deési kir. bíróság, 1900. évi V. II. 74/8. számú végzése folytán 83 K. tőkekövetelés, ennek 1897. évi december hó 13. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 52 K. 68 f. bíróság már megállapított költségek erejéig Retteg községében a helyszínén, közbejövettel leendő eszközölésére **1901. évi január hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Deésen, 1900. évi december 30-án.

Szentpétery,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 2872—1900. tlkvi.

1—1(4)

Arverési hirdetményi kivonat.

A m.-láposi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy a m.-láposi takarékpénztár végrehajtónak Filip Szimon lui Juon végrehajtást szenvedő elleni 190 korona tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a m.-láposi kir. bíróság területén lévő, Kupsafalva községben fekvő, a kupsafalvi 123. sz. tjkvben foglalt A. + 1. rsz. 220, 221, 473. hrsz. egész ingatlanra 398 korona, a 2. rsz. 671. hrsz. ingatlanra 3 korona, a 3. rsz. 689 hrsz. ingatlanra 6 korona, a 4. rsz. 735, 736, 737. hrsz. ingatlanra 25 korona, az 5. rsz. 895. hrsz. ingatlanra 2 korona, a 6. rsz. 1189, 1190. hrsz. ingatlanra 6 korona, a 7. rsz. 1382. hrsz. ingatlanra 20 korona, a 8. rsz. 1550. hrsz. ingatlanra 10 korona, a 9. rsz. 1705. hrsz. ingatlanra 19 korona, a 12. rsz. 2033, 2041, 2042. hrsz. ingatlanra 37 korona, a 14. rsz. 2716. hrsz. ingatlanra 77 korona, a 15. rsz. 3119. hrsz. ingatlanra 17 korona, a 16. rsz. 3121. hrsz. ingatlanra 24 korona, a 17. rsz. 2153, 3155. hrsz. ingatlanra 31 korona, 18. rsz. 3201. hrsz. ingatlanra 21 korona, a 19. rsz. 3209. hrsz. ingatlanra 17 korona, a 20. rsz. 3214. hrsz. ingatlanra 33 korona, a 21. rsz. 3303. hrsz. ingatlanra 25 korona, a 22. rsz. 3315. hrsz. ingatlanra 3 korona, a 23. rsz. 3325 hrsz. ingatlanra 27 korona, a 24. rsz. 3356. hrsz. ingatlanra 80 korona, a 25. rsz. 4039. hrsz. ingatlanra 22 korona, a 26. rsz. 4044/1. hrsz. ingatlanra 5 korona, a 27. rsz. 4049. hrsz. ingatlanra 5 korona, továbbá a kupsafalvi 373. sz. tjkvben A. + 1. rsz. 3287, 3288. hrsz. egész ingatlanra 12 korona, a 2. rsz. 4029, 2030. hrsz. ingatlanra 28 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi márczius hó 27-ik napján d. e. 11 órákor** Kupsafalva községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt M.-Láposon, 1900. évi november hó 9. napján.
Gáspár, kir. aljbíró.

Storfer Károly

Deés, Laktanya-utca (Kovrig Albert-féle ház)

szállít elsőrendű, száraz

hasított bükk tűzifát

következő árak mellett, u. m.:

Bükkfa hasábokban, 1 méter . 2 frt 30 kr

Bükkfa 2—4 drbra fűrészelve,

hasítással 2 frt 65 kr.

Az árak házhhoz szállítva és helyre rakva értetődnek.

Bükkfa fűrészelve és hasítva 100 kg.-ként 75 kr.

Nagyobb vételnél megfelelő kedvezményben kaphatók.

Sz. 2631—1900.

1—1(3)

Arverési hirdetmény.

Székváros előjárósága közhirrre teszi, hogy a község tulajdonát képező apró és szálas erdők fatermését **f. 1901. évi január hó 8-án** és következő napjain mindenkor délelőtt 10 órától kezdődőleg tartandó nyilvános árverésen kinnt a helyszínén el fogja adni.

Mire árverezni kívánók azzal hivatnak meg, hogy a fentt jelzett erdőterületek fatermekei apróbb táblákra vannak felosztva, minden ilyen egyes tábla felett külön árverés tartatik és hogy az árverés részletes feltételei a jegyzői irodán megtekinthetők. Széken, 1901. január hó 3-án.

Budai Mihály,
főjegyző.

Nagy Lajos,
főbíró.

Sz. 1337—1900. tlkvi.

1—1(2)

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagy-ilondai kir. bíróság, mint tlkvi hatóság közhirrre teszi, hogy a nagy-ilondai takarékpénztár r. társaság végrehajtónak Pap Iszaila és társai végrehajtást szenvedők elleni 60 korona tőkekövetelés és járuléai iránti végrehajtási ügyében a deési kir. törvényszék a nagy-ilondai kir. bíróság területén lévő az oroszmezői 94. sz. tjkönyvben A. + 1. rsz. 205. és 206. hrszra 408 K., a 2. rsz. 400. hrszra 130 K., a 4. rsz. 593. hrsz. 4 K., az 5. rsz. 820, 822. hrsz. 104 K., a 6. rsz. 1385—1387, 1389—1391. hrsz. 72 K., a 7. rsz. 1506. hrsz. 6 K., a 8. rsz. 1785. és 1786. hrsz. 356 K. a 9. rsz. a közös erdőre 26 K., a 443. sz. tjkvben A. + 1. rsz. 1066. hrsz. 320 K., a 2. rsz. 1196. hrsz. 74 K., a 89. sz. tjkvben A. I. 1—4. rsz. 195, 196, 430, 585, 729. hrsz. egész ingatlanra és az A. I. 6. rsz. a közös erdőre 602 K., a 392. sz. tjkvben A. + 1. rsz. 499. hrsz. 26 K., a 33. sz. tjkvben A. + 1. rsz. 71. és 72. hrsz. 326 K., a 2. rsz. 343. hrsz. 196 K., a 3. rsz. 794. hrsz. 22 K., a 4. rsz. a közös erdőre 26 K., az 5. rsz. alatti közös erdőre 6 K.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi február hó 20. napján d. e. 9 órákor** Oroszmező községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 40 K. 80 f., 13 K. 40 f., 10 K. 40 f., 7 K. 20 f., 60 f., 35 K. 60 f., 2 K. 60 f., 32 K., 7 K. 40 f., 60 K. 20 f., 2 K. 60 f., 32 K. 60 f., 19 K. 60 f., 2 K. 20 f., 2 K. 60 f. és 60 fillért készpénzben vagy az 1881: LX. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. törvényezikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A n.-ilondai kir. bíróság, mint tlkvi hatóság.
Kelt N.-Ilondán, 1900. évi május hó 31-én.

Kurtz, kir. aljárásbíró.**ELADÓ GŐZTÉGLAGYÁR.**

Vasút közelében teljesen berendezett **gőztéglagyár** a teleppel, **locomobil géppel, tábort égetőkemenczével** és egy két kövü közönséges **lisztelő malommal**, együttesen vagy részenként eladó. Ugyanott eladó **kész cserép és téglá**. Értekezhetni:

3—3(258)

Gábre Jánosnál,
Deésen.

A vevő közönség érdekében!

Ritka kedvező alkalom

szép és jó árúkat

a régi volt olcsó árak mellett beszerezni.

Van szerencsém a helyi és vidéki n. é. közönséggel tisztelettel tudatni, hogy **az idény előre haladtával**

az összes, raktáromon lévő árúkat, u. m.:

N Ó I:	F É R F I:
Ruhakelmék	Honi és angol ruhakelmék
Fehér és színes barchettek	Valódi Jäger alsóruhák
Felöltők és gallérok	Kalapok és sapkák
Posztó és elott szoknyák	Czipők és harisnyák
Különféle ingblousok	Színes és fehér ingek
Muffok és nyak-boák	Gallérok és mangettek
Jäger alsóruhák	Nyakkendők
Hárász- és posztókendők	Gummi sárczipők
Bőr- és gummiczipők	Selyem és elott esőernyők

minden árban.

Szőnyegek, függönyök, paplanok, matrácok, ág- és asztalterítők, asztalneműek és pokróczok stb.

melyen leszállított szabott árak mellett kiárúsítom,

miről bárki személyes meggyőződést szerezhet.

Kiváló tisztelettel:

5—*(245)

PAPP JENŐ,
Deés.

Sz. 648—1900. tkvi.

1—1(1)

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagy-ilondai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy a nagy-ilondai takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Porumb Mitru a Pask és Mitrucz Vaszalika a Juonuk kis-solymosi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 84 korona tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a deési kir. törvényszék, a nagy ilondai kir. bíróság területén lévő, Kis-Solymos községében fekvő, a kis-solymosi 26. sz. tjkben A. I. 2, 3, 5—9, 11, 12—18, 20. rend 32, 35, 243, 337, 353, 388, 462, 698, 708, 793, 893, 931, 1012, 1015, 1017. hrsz. egész ingatlanokra 624 koronában, a 48. sz. tjkben A. + 1—3. rend 26/a. 138, 834. hrsz. egész ingatlanokra 66 koronában, a 75. sz. tjkvben A. + 1, 2. r. 345, 809. hrsz. egész ingatlanokra 32 koronában, a 60 sz. tjkben A. + 1, 2. rend 160, 352. hrsz. egész ingatlanokra az árverést 4 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi február hó 19-ik napján d. u. 2 órákor** Kis-Solymos községében a községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 62 K. 40 fill, 6 K. 60 fill., 3 K. 20 fill., 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A nagy-ilondai kir. bíróság, mint tlkvi hatóság.

Kelt N.-Ilondán, 1900. évi május hó 13-ik napján.

Kurtz,
kir. aljbíró.

építkezésektől. A kimutatás további adatai szerint az épületek összesen tartalmaznak 82 szobát, 1 bolthelyiséget, 3 műhelyt, 1 raktárt, 16 szint, 6 istállót, 13 szükségsházat. Hozzávetőleges értéke a múlt évi építkezéseknek 122340 korona. A megelőző évekkkel szemben nem nagy eredmény.

— **Olcsó tűzifa.** Deés város képviselőtestülete kimondotta, hogy az 1899-ik évi vágásból fenmaradt tűzifa készletének árát ölenként 8 koronára szállítja le. Elég jó hír a hirtelen beköszöntött hideg időszakban.

— **A deési tanítói fiókkör gyűlése.** A deési tanítói fiókkör 1900. évi rendes őszi közgyűléséről a következőket írják: Az egybegyűlt tagokat *Budai Elek* köri elnök melegen üdvözölte s kérve a jó indulat tanusítását, a gyűlést megnyitottanak nyilvánította. Az elnöki jelentések során legelőször *Szász Dániel* magyar-láposi nyug. körjegyző elhunytá vétetett szomorú tudomásul, ami annál leverőbb volt, mivel a múlt ülésről gratulációt küldtünk a még akkor életben volt vétérrának. Örvendetes tudomásul vétetett *Szvacsiná Géza* kir. tanácsos, kolozsvári polgármester köszönő levele azon alkalomból, midőn elnök őt a vakok intézetének megnyitásakor üdvözölte volt. Meghallgattuk *Budai Elek* jelentését és számítását a jubiláns kartársak iránti figyelemből 1900 október 20-án rendezett házias jellegű táncvigalomról. *Kádár József* indítványára *Budai E.* fáradhatatlan rendezőnek egyhangú köszönet nyilvánított, ugyszintem *Sipos Zoltán* tagtársnak is, ki a táncvigalom sikerében szintén buzgó közreműködő volt. Tudásul vétetett továbbá, hogy elnök *Debreczeni Károly* tagtárssal jelen volt a kör nevében *Pálné Szentes Vilma* volt kaczói tanítónő búcsúján és képviselte körünket a beszerterzei és nagy-sajói tanítói fiókkörök együttes ülésén, midőn a szomszédmegyei kartársak Vörösmarty születésének 100-ik évfordulóját ünnepelték.

Az elnöki jelentések után *Bencze Károly* lépett az emelvényre s igen ügyesen ismertette — szemléltetve is — az új iskolai táblákat. Ezt követte *Vásárhelyi Boldizsár* deési ev. ref. lelkész *A bűn és következménye* című tételről. Mindnyájunknak jól esett, hogy nevezett lelkipásztor tagtárs a mi körünkben is megleli katedráját, a mely körül talán a kavicsos és tövises talaj mellett jó föld is van, mely az elvetett jó magvakból teremni fog „harminez annyit és hatvan annyit“.

A tárgysorozat rendén következett végre a tisztujtás. Elnök úgy a maga, mint tiszt-társai nevében megköszönve az eddigi bizalmat, fölkerlte a tagokat, hogy *Kádár József* korelnök és *Máthé Kálmán* körjegyző vezetése alatt válasszák meg az új tisztikart. *Kádár József* indítványozta, hogy maradjon meg a régi tisztikar s csupán az üresen lévő alelnöki és pénztárnoki állásokra történjék választás. Az indítvány el is fogadtatott s alelnökké *Bencze Károly* kiáltatott ki, azonban nem fogadta el, védekezvén azzal, hogy a szamosújvári tagtársak őt egy külön kör alakításával ostromolják. Inde unde, engedve a kitérésnek, alelnök lett *Szabó Lajos*, pénztárnok *Turbucz Eszter*, elnöknek megmaradt *Budai Elek*, könyvtárnoknak *Szabó György*, jegyzőnek *Vajda György*, mindenik egyhangú ohajtásra. Egy központi választmány is alakítottatott, melynek tagjai lettek: *Vásárhelyi Boldizsár*, *Bencze Károly*, *Nádas Sándor*, *Szabó Lajos*, *Debreczeni Károly*, *Eperjesi József*, *Esztegar Antal*, *Borka Alajos*, Dr. *Boros Gábor*, *Bodnár Lajos*, *Hussek Flórián*, *Ferenczy István*, *Kádár József*, *Daday István*, Br. *Horváthné Bárány Róza*, *Soós Amália*, *Szabó György*, *Turbucz Eszter*, *Klein Ignác* és *Farkas Dávid*. Ezekkel a tárgysorozat ki lévén merítve, elnök megköszönve a tagok megjelenését és türelmét, az ülést ünnepélyesen berekesztette. T.

— **Miért nem boldogul némely iparos?** A múlt december közepe táján történt. Egyik helybeli iparos (ezuttal kiméletből nem nevezzük meg) erősen kritizálta a tanácsot, hogy az új házszám-táblákat miért rendelte meg Budapesten, holott itt is elő lehetett volna állítani szebben, olcsóbban, s uton-utfélen panaszkodott, hogy azért nem boldogulnak a helybeli iparosok, mert még a hatóság sem támogatja őket.

— De hát ön nem is czimfestő, édes úr, miért berzenkedik oly nagyon?

— Mit? Én nem értek hozzá? Sokkal különben elkészítem, mint az a budapesti gyáros!

— Nos, jól van hát, kedves barátom, ha ön ért hozzá, készítse el azt a 25 drbot, a mi még hiányzik, kevés jó akarattal 48 óra alatt készen lehet vele.

És folytonos sürgetés után a 25 drb számtábla elkészült kerek 12 nap alatt, majdnem kétszer olyan árban, mint a budapesti szállitmány. Még szerencse, hogy elkészült. És milyen kivitelben? A ki kíváncsi rá, megtekintheti a Felső-Hidegkut és a Cserkut-utczában, azután mondjon bírálatot. Sajnos! a bírálat nagyon lesújtó lesz az illető iparosra és megadja arra is a feleletet: miért nem boldogul némely iparos? Azért, mert beszélni könnyű. A munka, az egészen más.

— **A jég.** Beköszöntött az igazi tél, mely havat hord komor fellegeiben és jéggel vonja be a folyók hátát. A Szamos, melyen eddig serényen közlekedtek azok a fából készült apró gőzösök, tutajok, monitorok és más közlekedési eszközök, zajló jégtáblákkal van telve. A hajók a tegnappal reggel sietve igyekeztek a kikötőkbe, a nagyobb vontató hajók is téli alvóhelyeikre. Legelőször a *Timbus* nevű vontató hajó szüntette be vízi útját s nyomban követte a bur háboruból ismeretes *Bota* monitor. Egyik a Szamoshid, másik a vasúti nagy hid mellett, az ugynevezett Porond-álmáson foglalt megfigyelő állást.

Annál élénkebb azonban a közlekedés a jég hátán. A Kossuth L.-utca szögletén a nagy hársfa mellett kék lobogó jelzi, hogy a korcsolya-egylet jégpályája megnyílt. Különösen a fiatalság keresi fel nagy előszeretettel ezt a helyet, a hol a mult hét tiszta, derült napjain teljes erővel és jókedvvel áldozhatott a korcsolyázás egészséges sportjának.

Ideje is, hogy mindkét rendbeli ifjuság szakítson a régi rozsdás rendszerrel. A fegyverek melyeket eddigelé a rozsdá mart, előkerültek. Most már vigan szelik a nemes aczélul a jég hátát, mert ki tudja meddig tart ez a pompás téli időjárás?

Midőn ezeket írjuk, az egészségügyi körökhöz is szól hivatató hangunk. Aztán czukrászok, kávésoknak is most van az ideje, hogy a nyári forróságra jégről gondoskodjanak, nehogy igen kurta legyen a tél és majd műjégről kelljen gondoskodni, mert az nagyon drága dolog volna.

Ezek után még csak a következőket jegyezzük fel: A meteorológiai intézet jóslata: *Továbbra is hideg idő várható havazással.* Falb jóslata: *Esős idő lesz, aránylag magas hőmérsék mellett, helyenként hó is.* Aztán tessék eligazodni.

A zenekedvelők nagy hangversenye.

Holnap kezdődik a farsang, annak pedig hangverseny szokott lenni az előhírnöke. Ez politika. Hogy annál könnyebb legyen az átmenet a farsangba.

Igy gondolkozhatott a zeneegyesület vezetősége, midőn az első házi hangversenyét épen a mesgyére állította, útjelzőül, hogy a mi most következik, az táncmulatság, bál, hang-, fillér-, kötő-, tea-, vagy másféle estélyek világa.

Az első házi hangverseny tehát tegnap lefolyt. Nagy szabásu, nagy eredményű akár miként tekintjük is a dolgot. Nagy volt, mert 2 hónapi gyakorlatot vett igénybe, nagy, mert több mint 50 működő személy vett részt benne s végül mert nagy közönséget gyönyörködtetett.

A zene, a művészet divatos hölgy, aki hódol a szezon parancsolatjának. Feltárja ilyenkor palotája kapuit és fogadja a hódoló udvarlók seregét. Érdekes, tarka társaság gyűl ilyenkor össze szalonjában. Ősz haju mamák, ha egyáltalán ilyenek létezhetnek, akiknek neve már a történelemé, fiatal hölgyek, kik a francziá és fiatal stréberek, kik az angol divat redingót-csodáit mutatják be.

A zene pedig utólréhetlen nyájassággal mindenki számára tartogat fenn egy kedves hangot, egy vig dallamot, mely könnyen átsegíti adventből a farsangba.

Igy volt ez tegnap is. Megnyitója volt a hangversenynek *Schmidt* Sidney zongora átirata Donizetti *Bájital* című operájából. Ezt a darabot id. br. Bornemissza Károly adta elő művészi jártékkal, mely általános tetszést keltett. A zajos tapsok elhangzása után Dombora Helén szavalta el Kiss József költeményét a *Rabasszonyt*. Helyes felfogással, helyes alaphangból indulva ki, szavalta el ezt a költeményt. Hogyha organuma erősödni

fog, oszlopos tagja lesz a működvelői köröknek. A közönség zajos tapsokkal fejezte ki tetszésnyilvánítását.

Ezek után a nagy hangversenymű következett: a *Dal dicsőítése*, melyet Soós Amália, a deési pol. isk. jeles tanítónője fordított le igen találóan és a zenei mértékhez alkalmazva, Gerstmann Ödön karnagy vezetése alatt 53 személy adott elő igen szép sikerrel. Ugy a karmester szorgalma, mint a női és férfi ének- és a zenekar tagjainak kitartó munkája eredményezte a nagy sikert, melyre a rendező zeneegyesület büszke lehet, mert ilyen nagyszabásu concert-darab még nem hangzott el e terem pódiumáról, de még színpadunkról sem.

Különösen ki kell emelnünk Dr. Kovács Sándorné soló-áriáit. Mikép minden alkalommal, úgy most is nagy szabatosággal énekelt, erős zenei érzékével és tudásával bilincselve le hallgatóinak figyelmét.

Emlekezetéül ennek a nagy hangverseny-darabnak, közöljük névsorát mindazon közreműködő tagoknak, kik nem kimélve időt és fáradságot, sokszor hozzátartozóikkal együtt keresték fel a próbatermet, hogy aztán kellő előkészülettel szállhassanak ki sikra.

A közreműködött ének- és zenekari tagok névsora a következő:

Gerstmann Ödön karmester vezényletével előadták: a solót Dr. Kovács Sándorné úrnő; a női énekkart; Csányi Józsefné, Pfeiffer Károlyné, Tüzes Karácsonné úrnők; Aradi E., Baráth Piroska, Balassovics Margit, Cseh Ilona, Dombora Helén, Komáromi Mariska, Mischinger Ottilia, Sófálvi Sarolta, Soós Amália, Sterba Jolán, Tauffer Ilona és Vizi Gizella úrhölgyek; a férfi énekkart: Bányai Árpád, Bene Ferencz, Benkő Gyula, Boér János, Csányi József, Gerstmann Béla, Hajdu János, Káoszonyi Jenő, Kovács Zoltán, Nagy Károly, Pásztor Imre, Sófálvi Zsombor, Sohár Hugó és Varga Márton urak.

A zenekarban közreműködtek: özv. Markovits Antalné úrnő, Dr. Ákoncz János, Balassovics Armin, Dr. Boros Gábor, Budai Elek, Bükhel János, Demeter Lajos, Einöder György, Hussek Flórián, Illés István, Nuridsán Bogdán, Reisch Elek, Róth Simon, Rösner Gusztáv, Sterba Dezső, Szabó György, Szita László, Tauffer Lajos, Wass Ödön, Dr. Weisel Ernő, Wolff Bogdán és Dr. Wachsmann Ede urak.

Talán fölösleges megemlitenünk, hogy a közönség nagy elismeréssel tapsolt s így a babérból kijutott minden közreműködőnek legalább is egy szerény levélke.

Az ülőhelyek eltávolítása után kezdetét vette a táncmulatság, mely zavartalan jókedvvel egész a hajnali órákig tartott.

A jelen volt nagy hölgyközönség soraiból a következők neveit sikerült följegyeznünk.

Özv. Almay Ferenczné, Almay nővérek, Aradi Károlyné, Aradi Ella, Brecher Dóra, Csányi Józsefné, Dr. Gogomán Ferenczné, Bogdánffy Katinka és Lencsi, Gogomán Gizella, özv. Breán Kázmérné, Dombora Andrásné, Dombora Helén, Demeter Beláné, Demeter Kata, Gerstmann Ödöné, Dr. Joó Károlyné, Dr. Wettenstein Noéné, Szálka Jenőné, Szőnyi Vilma, Vékony Ferenczné, Szigeti Miklósné, Szigeti Erzsé, Soós Amália, Dr. Kovács Sándorné, Tüzes Karácsonné, Dr. Torma Miklósné, özvegy Márkovics Antalné, Vékony Károlyné, Dapsy Frigyesné, Debreczeni Istvánné és leánya Erzsé, Balassovics Árminné és leánya Margit, Szabó Istvánné, Balázs Máténé, Pfeifer Károlyné, Sterba Dezsóné, Sterba Jolán, Wimmer Ella, Dr. Wachsmann Edéné, Császár Ferenczné, Tóháti Sándorné, Tóháti Ilona, Szilágyi Erzsébet, Komáromi Károlyné és Mariska, özv. Turbucz Ferenczé, Turbucz Eszti, Karácsonyi Endréné, Miklós Gáborné, Láng Gyuláné, Papp Elza, Binder Károlyné, özv. Szász Józsefné, Galócsi Samuné, Dr. Weisz Lipótné, Ilósvay Jenőné, Baráth Piroska, Boér Ferenczné, Boér Irén, Sófálvi Lajosné, Sófálvi Sarolta és igen sok előkelő tagja a társadalomnak.

Hazai hírek.

A közigazgatás egyszerűsítése. A közigazgatás egyszerűsítése tárgyában a közigazgatási főhatóságokhoz intézett kérdésekre már a várme-gyéből és városokból beérkeztek a válaszok. Ezt a rengeteg anyagot most dolgozzák fel és e hónap közepéig mindenesetre készen is lesznek a közigazgatás egyszerűsítése tárgyában előterjesztendő

STANDARD

életbiztosító-társaság,

a legolcsóbb díjtételek s a legliberálisabb feltételek mellett köt életbiztosításokat. — Bővebb felvilágosítást ad a budapesti vezérigazgatóság: Kossuth L.-uteza 10. sz., vagy a deési képviselőség: Deák-uteza 2/A. szám alatt.

törvényjavaslattal, melylyel még ez az országgyűlés foglalkozik. Általában igen nagy volt az érdeklődés a reform iránt az összes vármegyékben. Körültekintő, pontos és alapos véleményeket adtak a fölvetett kérdésekre. A telefon használatáról a közigazgatás terén valamennyien helyeslőleg nyilatkoztak. Az egyszerűsítés mellett igen nagy időmegtakarítás érhető el, mert a közigazgatási intézkedéseknek eddig tulnyomó része az írodai kezelésre, másolásra, nyilvántartásokra, jelentések tételére stb. esett. Ezután mindez mellőzhető lesz és a közigazgatási hatóságok több időt szentelhetnek az ügynek érdemben való elintézésére. Ez a tiszta nyereség számlájára megy ebből a korszakos reformból.

— **Pauli Rikárd meghalt.** A magyar zenevilág egy érdekes tagja tért pihenni, Pauli Rikárd, a m. kir. Opere tiszteletbeli tagja s a zeneakadémia tanára meghalt. Hosszu, lankadatlan munkásság láncolata volt az élete. Negyven álló esztendeig dolgozott. Mint tenorista kezdte pályáját olyan időkben, amikor a művészet csak töviseket termelt. Pauli Rikárdnak nem lohasztotta le semmi a munkaerejét. Külföldre nem ment soha. Itthon maradt mindvégig, míg a nagyközönség is megtanulta szeretni és méltányolni. A zenével már gyermekkorában is foglalkozott. Nagyszombatban gimnázista volt, amikor feltűnt kelles, lágy hangjával. Később Bécsbe ment, hogy tovább képeztesse magát. Nagel karmester tanítványa lett, aki bejuttatta őt az udvari Operához. Mikor hazatért, már diplomás tanár volt. Szerződötték Olmützbe, Grätzba és Brünnebe, de a szíve csak haza vonzotta s így lett hosszú küzdelem, kóborlás után a m. kir. Opera tagja.

Csarnok.

A furfangos kérő.

— Ma kaptam meg az előléptetésemet és holnap nyíltan léphetek atyád elé — mondá egy esteli titkos találka alkalmával Kovács postatiszt szeretett Klárájának, de ez szomorúan válaszolt:

— Hadd inkább Emil, a papa nénémnek megígérte, hogy előbb neki kell férjnélni, még nekem nem szabad a házasságra gondolni.

— Hogy a sistergős-sustorgós — fortyant fel Emil, de aztán nyugodtan hozzátette:

— Hány éves a nénéd?

— Huszonöt.

— Ügy-ügy. te is már huszonegy éves vagy, na várjál csak, majd segíték a bajon, meddig marad atyád délelőtt hivatalában?

— Tizenkét óráig.

— Jól van, holnap fel tizenkettőkor eljövök hozzátok, gondoskodjál, hogy a nénéd fogadjon!

— Emil, mit akarsz tenni? — kiáltott fel Klára féltékenységtől gyötörve.

— Hadd csak, édes angyalom — válaszolt Emil, — ösmerem a nőket, majd elvégzem a dolgot. Egyelőre jó éjt! — Egy csókkal, tán több is volt, elvált a szerelmes pár.

Kovács Emil jól ösmerte Bognár Katalint, így hívták imádoztja nénjét, hiszen csak nem régi-

ben találkozott és több ízben tánczolt vele egy tisztviselőbálon, melyről Klárának apja kívánságára el kellett maradni, néhány bókot is mondott akkor neki, mert hiszen magában már sógornőjének tekintette. Kovács máskor is kedvére járt és Katalin sok reményt fűzött hozzá. Aznap tehát, hogy bekopogtatott Bognárék lakására, abban a véleményben volt Katalin, hogy Emil őt látogatja meg és kellemesen meglepődve a legszívélyesebben üdvözölte. Bevezette a fogadóterembe, ahol csakhamar élénk társalgásba elegyedtek. Emil iparkodott a leányt abban a hitben hagyni, hogy az ő kedvéért jött el. Tettette, mintha valami nyomná a szívét, a mit azonban kimondani nem mert és beszélgetés közben megkérdezte Katalint, hány éves? Boldogan mosolyogva válaszolt a leány. Ekkor lépések hallatszottak és Emil gyanitva, hogy Bognár papa jön, hamarosan még e szavakra fakadt:

— Ah, még oly szívesen kérdeztem volna valamit, de — most kinyílt az ajtó és Bognár belépett a szobába — itt jó édes atyja, hozzá fogok tehát fordulni.

Katalin bemutatta Kovács urat és mint jól nevelt leány visszahúzódott, előbb azonban édes atyjának a felöltő levetésében segédkezve, oda sugta.

— Ha kezemet kéri, fogadd el!

A mikor Emil egyedül maradt Bognár ural, egyenesen a cél felé haladt, előadta, hogy oly állása van, melyben eltarthat egy családot és így végezte:

— Miután tehát ösmertettem önnel viszonyaimat, legyen szabad legöregebb leánya kezét kérnem!

Csendes boldogságban uszva hallgatta Bognár papa és örülve, hogy mégis csak akadt legöregebb leányáért kérő, a leány beleegyezésének fentartásával szívesen hajlandó volt áldását reájok megadni. Egy pillanatra kiment a szobából, hogy azonnal visszatérjen örömtől sugárzó Katalinjával.

— Mit szölsz ahhoz, hogy Kovács ur megkéri a kezemet? — kérdezte a leánytól, de Emil rögtön félbeszakította:

— Nem úgy, Bognár ur, hiszen legöregebb leányát, Klárát gondolom!

— Igen, hanem — szabadkozott az apa, de Emil folytatta:

— Nem tévedek, Klára az öregebb, hiszen Katalin kisasszony csak imént mondá, hogy husz éves, Klára ellenben tudtommal huszonegy éves. Ájulás környezte Katalint és kirohant a szobából, míg Bognár papa zavartan hebegé:

— Igen, igaza van, Katalin, azaz Klára huszonegy éves... Mindjárt be is hívom — toldá meg, örvendve, hogy kibúvót talált.

Csakhamar belépett Klára — és a többi könnyen el lehet képzelni.

Emil és Klára most már két év óta boldog házasság, a gölya is ellátogatott hozzájuk. Bognár papa nagyon meg van elégedve vejével — Katalin kisasszony azonban még mindig csak husz éves.

Eugénia.

Felelős szerkesztő és kiadó:
Veress Dezső.

Sz. 2903—1900.

1—1(6)

Árverési hirdetményi kivonat.

A cs.-gorbói kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhirrre teszi, hogy Pahucze Vaszilie végrehajtónak, özv. Pap Gávrilláné és társa végrehajtást szenvedők elleni 84 K. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a cs.-gorbói kir. jbiróság területén levő Fűzes-Szent Péter határában fekvő a fűzes-szent-péteri 69. sz. tjkvben A. I. 2—24. r. 418, 442, 452, 469, 482, 492, 497, 610, 774, 821, 1191, 1626, 2007, 2075, 2082/a, 2111, 2125/1, 2178, 2209—2213, 2275, 2317, 2384, 2423, 2501/2. hrsz. ingatlanokból Pap Veronika kiskoru, Pap Mária és kiskoru Pap György jutalékára, illetve ettől a B. 20—22. sorsz. a. bejegyzett Fergete Flore férj. Pap Gavrilláné, Pap Veronika kiskorú és Pap Mária kiskorú részére átírt jutalékára C. 5 alatt Fergete Florea a Pap Gávilla özvegye javára bejegyzett haszonélvezeti jog fentartása nélkül 382 korona 2 fillér kikiáltási árban, valamint a fűzes-szent-péteri 256. sz. tjkvben A. + 1. rend 140, 141, 141/a. hrsz. a. ingatlanra pedig ugyancsak Fergete Florea Pap Gavrilla özvegye javára C. 1. alatt (az 1881. LX. t.-cz. 163. §-a alapján, bejegyzett haszonélvezeti jog fentartásával 320 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi január hó 15-ik napján d. e. 10 órakor** Fűzes Szt.-Péter községhez tartozó megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

Cs.Gorbón, 1900. évi október hó 2-ik napján.

Lányi, kir. albiró.

Sz. 6.—1901.

1—1(7)

Pályázati hirdetmény.

A vezetésem alatt álló kir. országos fegyintézetnél üresedésben lévő és 3 korona napidíjjal javadalmazott díjnoki állásra 14 napi határidővel pályázatot hirdetek.

Felhivatnak tehát pályázók, hogy az életkort, honosságot, testi egészséget, végzett tanulmányaikat, előéletet és hadkötelezettségi viszonyt igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **f. évi január hó 16-ig** az alóli igazgatósághoz adják be.

A kellőleg fel nem szerelt vagy a pályázati határidő lejártá után érkező kérvény figyelembe nem vétetik.

Kíváncs, hogy pályázónak legalább érettségi bizonyítványa legyen.

Szamosujvárt, 1901. január hó 2-án.

Uhlyarik Albin,
igazgató.

MEGHIVÓ.

Deésen a Kereskedelmi Bank részvénytársaság

saját helyiségében

folyó 1901. év január hó 27-én délelőtt 11 órakor tartandó

IV. évi rendes közgyűlésre

a t. cz. részvényeseket van szerencsénk ezennel meghívni.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó és a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tagnak kiküldése.
2. A részvényesek számbavételére kiküldött bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, továbbá a zárszámadás és nyereségyelosztási javaslat előterjesztése.
4. Az alapszabályok értelmében megüresedett elnöki és egy igazgatósági tagsági állás betöltése iránti határozat és a választás megejtése titkos szavazás útján.
5. A felügyelő-bizottság megalakítása, illetve felügyelő-bizottsági tagok választása titkos szavazás útján.*

* Hivatkozva az alapszabályok 10. §-ára, szavazatképes részvényesnek csak az tekintetik, kinek részvénye a közgyűlés tartását legalább két nappal megelőzőleg a társaság pénztáránál még le nem járt szelvényeivel együtt letétetett.